מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל הבנת הנקרא של כתבות חדשות בעברית קלה בקצב קבוע וקבוע מראש
- להבחין בבירור בין עובדה לדעה ולזהות קשרים לוגיים בטקסט
- לנסח דעה מנומקת בכתיבה על בסיס מידע מהכתבה
- לפתח הרגל של תיעוד וסיכום קריאה שבועי ביומן אישי

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – היכרות עם הכתבה

- 1. א – דבורים שמשחקות בכדור
- 2. א – דבורי בומבוס וחוקרים
- 3. א – למשוך תשומת לב ולתת מושג על הנושא

חלק ב' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – מבנה הכתבה

- 1. פרט או הסבר
- 2. זירה
- 3. צעירות

חלק ג' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – התאמת חלקי הכתבה

- 1 – ד (דבורים שמשחקות בכדור)
- 2 – ג (ניסוי חדש מראה שגם לחרקים יש זמן לכיף)
- 3 – ב (תיאור הזירה והניסוי)
- 4 – א (הסבר למה התגלית חשובה)

חלק ד' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – מה קרה בניסוי

- 1. לא נכון – בכתבה נכתב שהן עשו זאת בלי לקבל שום פרס
- 2. נכון – כך כתוב בסוף הכתבה, כי זה רק מחקר ראשון

חלק ה' – פרק 2 • עובדה מול דעה – מה זה משפט עובדה ומה זה משפט דעה

- 1. נכון – עובדה מבוססת על דברים שקרו או נמדדו, ואפשר לבדוק אותם
- 2. נכון – דעה היא מה שאדם חושב או מרגיש, ולא דבר שקרה בפועל
- 3. לא נכון – זהו תיאור של מה שהחוקרים בנו בניסוי, אפשר לבדוק אותו - זו עובדה
- 4. לא נכון – בכתבה טובה יש גם עובדות מהניסוי וגם פרשנות או דעה של החוקרים

חלק ו' – פרק 2 • עובדה מול דעה – זיהוי במשפטים מהכתבה

- 1. א – עובדה
- 2. א – עובדה
- 3. ב – דעה
- 4. ב – דעה

חלק ז' – פרק 2 • עובדה מול דעה – התאמה וכתיבה

- 1 – ב (עובדה)
- 2 – ג (דעה)
- 3 – א (עובדה)

חלק ח' – פרק 2 • עובדה מול דעה – השלמה

- 1. להוכיח

חלק ט' – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – זיהוי מילות קישור

- 1. ב – אבל
- 2. ג – כי

חלק י' – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – הבנה ושימוש

- 1. לא נכון – "אולי" מביעה השערה זהירה, לא ודאות – כי זה מחקר ראשון.
- 2. נכון – היא מחברת בין ממצאי המחקר לבין מה שקורה בגינה שלנו.

חלק י"א – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – השלמת משפטים מהכתבה

- 1. אבל
- 2. אולי
- 3. כי

חלק י"ב – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – התאמת מילה לתפקיד

- 1 – ג (נותנת סיבה או הסבר)
- 2 – ד (מראה ניגוד בין שני רעיונות)
- 3 – ב (מביעה השערה לא ודאית)
- 4 – א (מעבירה בין רעיון לרעיון או מציינת זמן)

חלק י"ג – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – עובדה או דעה?

1. לא נכון – המשפט מראה שהמחקר הוא רק התחלה ועוד לא ידוע הכל בוודאות
2. נכון – זהו ממצא שהחוקרים ראו בפועל בזירה

חלק י"ד – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – זיהוי טענות ונימוקים

1. ב – אולי גם לחרקים יש רגשות פשוטים, כמו הנאה
2. ב – נותנת נימוק לטענה

חלק ט"ו – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – קשרים לוגיים במשפט

1. אבל
2. למה

חלק ט"ז – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – מילות קשר ותפקידן

- 1 – ד (ניגוד או הפתעה לעומת מה שחשבנו)
- 2 – א (נימוק או הסבר לסיבה)
- 3 – ב (השערה, לא ודאות מלאה)
- 4 – ג (ציון שלב זמני, עד שיהיה עוד מידע)

חלק י"ז – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – מה יש בדף היומן

1. נכון – כך בנוי דף היומן באתר.
2. לא נכון – היומן נשמר בדפדפן גם בלי הדפסה, ואפשר גם להדפיס אותו.

חלק י"ח – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – שלבים והוספת כתבה

1. א – סיימתי – לשמור ביומן
2. ב – עד 3

חלק י"ט – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – השלמת משפט

1. ריק

חלק כ' – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – איזו קטגוריה מתאימה

- 1 – ד (מדע)
- 2 – ג (ספורט)
- 3 – ב (חגים)
- 4 – ה (טבע)
- 5 – א (העולם)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מצביע/ה על דוגמה ברורה לעובדה ולדעה מתוך הטקסט שנקרא
- התלמיד/ה מזהה לפחות שתי מילות קישור ומסביר/ה את הקשר שהן יוצרות בין רעיונות
- הדעה כתובה בבירור ומלווה בנימוק אחד שמבוסס על מידע מהכתבה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את הפרקים על פני כמה שבועות, כך שכל שבוע מוקדש לכתבה חדשה ולתרגול אחד מהחוברת
- לתלמידים המתקשים מומלץ להתחיל מהגרסה הקלה עם ניקוד ולהתמקד רק באיתור עובדה מול דעה
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף משימת כתיבת כתבה קצרה משלהם בעקבות דוגמת המבנה שנלמד
- כדאי לשלב את עמוד היומן כפעילות קבועה בסוף כל שיעור, כדי לעודד הרגל קריאה עצמאי לאורך זמן

חוברת תרגול – כתבה בשבוע: חדשות בעברית קלה

כתבה בשבוע – חדשות בעברית קלה

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים כתבת חדשות
2. פרק 2 – עובדה מול דעה
3. פרק 3 – קשרים לוגיים בכתבה
4. פרק 4 – בונים טיעון ומנסחים דעה
5. פרק 5 – יומן הכתבות שלי
6. פרק 6 – חזרה מסכמת: קוראים וכותבים כתבה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – כתבה בשבוע: חדשות בעברית קלה

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נתרגל יחד איך קוראים כתבת חדשות, איך מבדילים בין עובדה לדעה, ואיך כותבים דעה משלנו בצורה מנומקת. אפשר לעבוד על הכתבה לדוגמה על הדבורים, ובכל שבוע לבחור כתבה חדשה אמיתית ולהשלים את התרגילים באותה שיטה.

1 חלק א' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – היכרות עם הכתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי כותרת הכתבה שקראנו?

א) דבורים שמשחקות בכדור ב) חרקים בונים זירה ג) ניסוי עם בומבוס ד) דבורים אוכלות ממתק

2. מי עומד במרכז הכתבה (מי - who)?

א) דבורי בומבוס וחוקרים ב) ילדים בגן ג) פרפרים ד) רופאים

3. מהו תפקידה העיקרי של הכותרת בכתבת חדשות?

א) למשוך תשומת לב ולתת מושג על הנושא ב) לספר את כל הפרטים ג) לסיים את הכתבה

ד) לכתוב את שם הכותב

2 חלק ב' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – מבנה הכתבה

השלימו את המילה החסרה.

1. תפקיד התת-כותרת הוא לתת _____ נוסף על מה שכתוב בכותרת

2. המקום שבו החוקרים ערכו את הניסוי עם הדבורים נקרא _____

3. לפי הכתבה, דבורים _____ גלגלו כדורים יותר מדבורים מבוגרות

3 חלק ג' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – התאמת חלקי הכתבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת	___	**א.** הסבר למה התגלית חשובה
2. תת-כותרת	___	**ב.** תיאור הזירה והניסוי
3. פסקה ראשונה	___	**ג.** ניסוי חדש מראה שגם לחרקים יש זמן לכיף
4. פסקה אחרונה	___	**ד.** דבורים שמשחקות בכדור

4 חלק ד' – פרק 1 • מכירים כתבת חדשות – מה קרה בניסוי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הדבורים קיבלו פרס כשגלגלו את הכדורים	☐	☐
2	החוקרים אומרים שצריך לעשות עוד ניסויים בנושא	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • עובדה מול דעה – מה זה משפט עובדה ומה זה משפט דעה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	משפט עובדה הוא משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון	☐	☐
2	משפט דעה מבטא מחשבה, פרשנות או הרגשה של מישהו	☐	☐
3	בכתבה על הדבורים, המשפט 'בצד אחד של הזירה היה אוכל מתוק' הוא משפט דעה	☐	☐
4	אי אפשר למצוא גם משפטי עובדה וגם משפטי דעה באותה כתבה	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • עובדה מול דעה – זיהוי במשפטים מהכתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. 'הדבורים עצרו ליד הכדורים וגלגלו אותם שוב ושוב' - עובדה או דעה?

(א) עובדה (ב) דעה (ג) גם וגם (ד) אי אפשר לדעת

2. 'דבורים צעירות גלגלו כדורים יותר מדבורים מבוגרות' - עובדה או דעה?

(א) עובדה (ב) דעה (ג) גם וגם (ד) אי אפשר לדעת

3. 'אולי גם לחרקים יש רגשות פשוטים, כמו הנאה' - עובדה או דעה?

(א) עובדה (ב) דעה (ג) גם וגם (ד) אי אפשר לדעת

4. 'החוקרים אומרים שצריך לעשות עוד ניסויים' - עובדה או דעה?

(א) עובדה (ב) דעה (ג) גם וגם (ד) אי אפשר לדעת

7 חלק ז' – פרק 2 • עובדה מול דעה – התאמה וכתיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בצד אחד של הזירה היה אוכל מתוק	___	**א.** עובדה
2. אולי היא בדרך למשחק	___	**ב.** עובדה
3. הדבורים יכלו לעבור ליד הכדורים ולהגיע ישר לאוכל	___	**ג.** דעה

8 חלק ח' – פרק 2 • עובדה מול דעה – השלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. משפט שאפשר _____ ולבדוק אם הוא נכון נקרא משפט עובדה

9 חלק ט' – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – זיהוי מילות קישור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו מילה משתמשים כדי להראות ניגוד או הפתעה בין שני חלקים במשפט?

א) כי ב) אבל ג) ואז ד) גם

2. איזו מילה בכתבה מסבירה סיבה – למה משהו קורה?

א) בינתיים ב) אולי ג) כי ד) אבל

10 חלק י' – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – הבנה ושימוש

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "אולי" בכתבה מביעה ודאות מוחלטת של החוקרים.	☐	☐
2	המילה "בינתיים" בסוף הכתבה מעבירה אותנו בין רעיון לרעיון.	☐	☐

11 חלק י"א – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – השלמת משפטים מהכתבה

השלימו את המילה החסרה.

1. הדבורים יכלו להגיע ישר לאוכל, _____ הן עצרו לשחק בכדורים.

2. _____ גם לחרקים יש רגשות פשוטים, כמו הנאה.

3. החוקרים אומרים שצריך לעשות עוד ניסויים, _____ זה רק מחקר ראשון.

12 חלק י"ב – פרק 3 • קשרים לוגיים בכתבה – התאמת מילה לתפקיד

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כי	___	**א.** מעבירה בין רעיון לרעיון או מציינת זמן
2. אבל	___	**ב.** מביעה השערה לא ודאית
3. אולי	___	**ג.** נותנת סיבה או הסבר
4. בינתיים	___	**ד.** מראה ניגוד בין שני רעיונות

13 חלק י"ג – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – עובדה או דעה?

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המשפט 'החוקרים אומרים שצריך לעשות עוד ניסויים' הוא מסקנה סופית וודאית	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	המשפט 'דבורים צעירות גלגלו כדורים יותר מדבורים מבוגרות' הוא עובדה שנמדדה בניסוי	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – זיהוי טענות ונימוקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה משפט מהכתבה הוא דעה או השערה, ולא עובדה מדודה?

א) הדבורים עצרו ליד הכדורים וגלגלו אותם ב) אולי גם לחרקים יש רגשות פשוטים, כמו הנאה

ג) בצד אחד של הזירה היה אוכל מתוק ד) דבורים צעירות גלגלו כדורים יותר ממבוגרות

2. מה תפקיד המילה 'כי' במשפט 'צריך לעשות עוד ניסויים, כי זה רק מחקר ראשון'?

א) מוסיפה ניגוד ב) נותנת נימוק לטענה ג) מביעה ספק ד) מתארת זמן

15 חלק ט"ו – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – קשרים לוגיים במשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. _____ הרבה דבורים עצרו ליד הכדורים וגלגלו אותם שוב ושוב

2. _____ זה חשוב? אולי גם לחרקים יש רגשות פשוטים

16 חלק ט"ז – פרק 4 • בונים טיעון ומנסחים דעה – מילות קשר ותפקידן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אבל	___	**א.** נימוק או הסבר לסיבה
2. כי	___	**ב.** השערה, לא ודאות מלאה
3. אולי	___	**ג.** ציון שלב זמני, עד שיהיה עוד מידע
4. בינתיים	___	**ד.** ניגוד או הפתעה לעומת מה שחשבנו

17 חלק י"ז – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – מה יש בדף היומן

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביומן הכתבות שלי אפשר לרשום קטגוריה, כוכבים והמלצה קצרה על כל כתבה שסיימנו.	☐	☐
2	אם לא מדפיסים את היומן הוא נמחק ולא נשמר בכלל.	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – שלבים והוספת כתבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. אחרי שמסיימים את משימות הכתבה, מה לוחצים כדי שהיא תיכנס ליומן?

א) סיימתי – לשמור ביומן ב) מחיקת כתבה ג) הדפסה בלבד ד) שליחה למורה

2. כמה כוכבים אפשר לתת לכתבה כשממלאים "כמה אהבתי?" ביומן?

א) עד 1 ב) עד 3 ג) עד 5 ד) עד 10

19 חלק י"ט – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – השלמת משפט

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחתית דף היומן, לפני שמוסיפים כתבות, כתוב: "היומן עוד _____ "

20 חלק כ' – פרק 5 • יומן הכתבות שלי – איזו קטגוריה מתאימה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כתבה על ניסוי מדעי עם דבורים	___	**א.** העולם
2. כתבה על משחק כדורגל או כדורסל	___	**ב.** חגים
3. כתבה על חג כמו פסח או חנוכה	___	**ג.** ספורט
4. כתבה על יער, ים או חיה בטבע	___	**ד.** מדע
5. כתבה על אירוע שקרה במדינה אחרת	___	**ה.** טבע

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להבדיל בין משפט עובדה למשפט דעה בכתבה?

האם אני מצליח/ה למצוא מילות קישור לוגיות ולהסביר מה תפקידן?

האם אני יכול/ה לכתוב דעה שלי על נושא מהכתבה ולנמק אותה במשפט אחד לפחות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀